

Під час проведення перевірки аудитором можуть використовуватись наступні аудиторські процедури: тестування засобів внутрішнього контролю; перевірка (інспектування) документів; спостереження (відстеження) за відображенням фінансово-господарських операцій в бухгалтерській документації; перерахунок; одержання роз'яснень всередині підприємства; отримання роз'яснень від третіх осіб; аналітичні процедури.

Перевірка витрат на виробництво - це трудомісткий процес аудиту, який потребує знань: правових, нормативних та інструктивних матеріалів з усіма змінами та доповненнями до них; особливостей визначення витрат в окремих видах економічної діяльності та виробництвах.

***В. С. Адамовська,**
к.е.н., доцент кафедри обліку, оподаткування,
публічного управління та адміністрування,
Т. В. Полівко,
студентка 5-го курсу,
ДВНЗ «Криворізький національний університет»,
м. Кривий Ріг, Україна*

ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTI

Організація обліку дебіторської заборгованості на підприємстві будь-якої форми власності має важливе значення, оскільки сприяє упорядкуванню інформації, прозорості та достовірності даних із розрахункових операцій за борговими правами (з дебіторами). Однією з проблем обліку дебіторської заборгованості є те, що у П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» не передбачено чіткого розмежування понять довгострокової та короткострокової дебіторської заборгованостей. У вищезазначеному стандарті не відзначено, що їх облік ведеться на різних рахунках бухгалтерського обліку, поточна заборгованість є оборотним активом, а довгострокова – необоротним [1]. Потрібно створити спеціальну класифікацію дебіторської заборгованості, що надасть можливість здійснювати порівняльний аналіз варіантів угруповання розрахунків з дебіторами за класифікаційними.

Можна визначити основні проблеми, що виникають в процесі організації обліку дебіторської заборгованості є:

1. Недостатня розробленість плану рахунків бухгалтерського обліку та інструкції про його застосування щодо обліку розрахунків з покупцями та замовниками, а саме: відображення в обліку та оцінка довгострокової та поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, послуги (в т.ч. передбаченої та непередбаченої договором).

2. Неможливість отримання інформації про дебіторську заборгованість в обсязі і вигляді, достатньому для проведення аналізу розрахунків з дебіторами та прийняття управлінських рішень.

3. Неєфективність та непристосованість методів розрахунку резерву сумнівних боргів згідно П(С)БО 10 до обліку на підприємствах в Україні.

4. Майже повна відсутність контролю за станом та обсягами сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості на вітчизняних підприємствах.

5. Застарілість облікових реєстрів аналітичного та синтетичного обліку дебіторської заборгованості (при журнально-ордерній формі ведення обліку).

6. Невідповідності та розбіжності обліку дебіторської заборгованості між змістом П(С)БО 10 та положенням МСБО.

Основним законодавчим актом, який прямо регулює облік дебіторської заборгованості є П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість», до якого необхідно внести певні зміни, в яких чітко були б розмежовані поняття довгострокової та короткострокової дебіторської заборгованостей. Їх облік нині ведеться на різних рахунках бухгалтерського обліку, що не відзначено у вищезазначеному стандарті. Решта законодавчих актів розглядають дебіторську заборгованість як об'єкт податкового обліку, її відображення в звітності підприємств та вказують конкретні рекомендації в певних питаннях[1].

Основною з проблем організації обліку дебіторської заборгованості можна назвати непристосованість методів визначення резерву сумнівних боргів, які передбачені в П(С)БО 10 до обліку на вітчизняних підприємствах і, виходячи з цього, недостовірні дані при відображенні резерву сумнівних боргів в балансі [1]. Тому вирішити цю проблему можна, затвердивши перелік документів, що підтверджують і обґрунтовують визнання заборгованості сумнівною (безнадійною). Розрахунок резерву сумнівних боргів необхідно проводити на підставі середніх статистичних даних. Для цього потрібно внести зміни в діюче законодавство для стимулювання створення підприємствами цього резерву.

Таким чином, вирішення проблем організації обліку дебіторської заборгованості на підприємстві дасть змогу розробити методичні рекомендації з удосконалення облікових реєстрів щодо обліку дебіторської заборгованості (необхідно чітко визначити рахунки відображення поточної та довгострокової заборгованості покупців, як передбаченої так і не передбаченої договором); забезпечити гармонізацію вітчизняних та міжнародних стандартів обліку дебіторської заборгованості, вдосконалити консолідовану фінансову звітність та облікові реєстри та необхідність вдосконалити методи визначення суми резерву сумнівних боргів, та здійснити заходи щодо стимулювання створення вітчизняними підприємствами резерву сумнівних боргів.

Список використаних джерел:

1. П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість».
2. МСБО 1 «Подання фінансових звітів».
3. МСБО 32 «Фінансові інструменти: розкриття та подання».
4. МСБО 39 «Фінансові інструменти: визначення та оцінка».
5. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування Мінфін України; Наказ, План від 30.11.1999 № 291.